

VSÓ Ráðgjöf ehf
Stefán Gunnar Thors, hagfræðingur
Borgartúni 20
105 Reykjavík

2000100022
5000; 6200; 9310;
5200

Reykjavík, 9. janúar 2001
/--

Efni: Jarðgöng og vegagerð á norðanverðum Tröllaskaga, milli Siglufjarðar og Ólafsfjarðar. Ákvörðun um tillögu að matsáætlun

Í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum er hér kynnt niðurstaða Skipulagsstofnunar um tillögu Vegagerðarinnar að matsáætlun um jarðgöng og vegagerð á norðanverðum Tröllaskaga, milli Siglufjarðar og Ólafsfjarðar.

Skipulagsstofnun barst með bréfi VSÓ ráðgjafar dags. 24. nóvember 2000 tillaga Vegagerðarinnar að matsáætlun:

Vegagerðin, VSÓ ráðgjöf og Arkitekta- og verkfræðistofa Hauks ehf. Jarðgöng og vegagerð á norðanverðum Tröllaskaga, milli Siglufjarðar og Ólafsfjarðar. Tillaga að matsáætlun. Nóvember 2000.

Skipulagsstofnun leitaði umsagnar um tillögu framkvæmdaraðila hjá eftirtöldum aðilum í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum: Siglufjarðarkaupstað, Ólafsfjarðarbæ, Sveitarfélaginu Skagafirði, Byggðastofnun, Ferðamálaráði Íslands, Heilbrigðiseftirliti Norðurlands vestra, Heilbrigðiseftirliti Norðurlands eystra, Landgræðslu ríkisins, Náttúrufræðistofnun Íslands, Náttúruvernd ríkisins, veiðimálastjóra og Þjóðminjasafni Íslands. Skipulagsstofnun kynnti tillöguna einnig með fréttatilkynningu og á heimasíðu stofnunarinnar.

Skipulagsstofnun bærust umsagnir og athugasemdir frá eftirtöldum aðilum: Siglufjarðarkaupstað með bréfi dags. 8. desember 2000, Ólafsfjarðarbæ með bréfi dags. 15. desember 2000, Sveitarfélaginu Skagafirði með bréfi dags. 13. desember 2000, Byggðastofnun með bréfi dags. 7. desember 2000, Ferðamálaráði Íslands með bréfi dags. 14. desember 2000, Heilbrigðiseftirliti Norðurlands eystra með bréfi dags. 30. nóvember 2000, Landgræðslu ríkisins með bréfi dags. 8. desember 2000, Náttúrufræðistofnun Íslands með bréfi dags.

21. desember 2000, Náttúruvernd ríkisins með bréfi dags. 15. desember 2000, veiðimálastjóra með bréfi dags. 30. nóvember 2000, Þjóðminjasafni Íslands með bréfi dags. 10. desember 2000 og frá 32 íbúum Siglufjarðarkaupstaðar með símbréfi dags. 18. desember 2000. Skipulagsstofnun bárust einnig frekari upplýsingar frá framkvæmdaraðila í kjölfar umsagna og athugasemdar með bréfum dags. 19. desember 2000 og 2. janúar 2001.

Í samræmi við 8. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum hefur Skipulagsstofnun farið yfir framlagða tillögu framkvæmdaraðila að matsáætlun ásamt þeim umsögnum og athugasemd sem borist hafa stofnuninni. Skipulagsstofnun fellst á tillögu framkvæmdaraðila að matsáætlun með þeim athugasemdum sem gerð er grein fyrir hér að neðan:

Skilgreining framkvæmdar

Í tillögu framkvæmdaraðila að matsáætlun kemur fram að ekki liggi fyrir endanleg ákvörðun um það hvort um verði að ræða einbreið eða tvíbreið göng. Liggi ákvörðun ekki fyrir þegar matsskýrslu verður skilað til Skipulagsstofnunar þarf að gera grein fyrir umhverfisáhrifum einbreiðra og tvíbreiðra jarðganga s.s. samfélagslegum og þjóðhagslegum áhrifum og mismunandi kostum á efnistöku, haugsetningu og frágangi. Staðsetning efnistökuastaða og haugsvæða verði sýnd á kortum og ljósmynd.

Aðrir kostir

Í matsskýrslu þarf að gera greinarmun á umfjöllun um núll-kost, þ.e. að aðhafast ekkert og þeim kosti að lagfæra veginn yfir Lágheiði, þ.e. leið 3. Skipulagsstofnun telur því að um fjórar leiðir sé að ræða og að fjalla þurfi um umhverfisáhrif allra fjögurra leiða og bera þær saman.

Gróður

Í matsskýrslu þarf að koma fram hvort fyrirhuguð sé uppgræðsla vegna rasks á framkvæmdasvæðum og þá komi fram hvaða aðferðum verði beitt.

Áhrif á dýralíf

Í matsskýrslu þarf að greina frá því hvernig staðið verði að framkvæmdum og eftirliti með þeim á framkvæmdatíma, m.a. til að draga eins kostur er úr líkum á að mold og önnur laus jarðefni berist í veiðivötn og valdi með því skaða á lífríki.

Áhrif á samfélag og byggð

Í tillögu framkvæmdaraðila kafla 4 kemur fram að helstu markmið með veltengingu á norðanverðum Tröllaskaga sé að bæta samgöngur, auka umferðaröryggi og tengja Siglufjörð (og norðaustanverðan Skagafjörð) við Eyjafjarðarsvæðið og styrkja á þann hátt byggð á svæðinu.

Skipulagsstofnun telur ljóst að framkvæmdin mun hafa veruleg samfélagsleg áhrif og hefði því í matsáætlun þurft að gera grein fyrir hvaða samfélagsleg

áhrif séu talin líkleg vegna framkvæmdanna á byggðir, atvinnuþróun s.s. ferðaþjónustu og útvist og varanleika áhrifa. Fyrir þessum áhrifum þarf að gera grein í matsskýrslu. Skipulagsstofnun vill í þessu sambandi benda framkvæmdaraðila á að mögulegt er að hafa samráð við stofnunina meðan á vinnu við matsskýrslu stendur.

Skipulagsstofnun telur mikilvægt að mat á samfélagslegum og byggðarþróunarlegum áhrifum takmarkist ekki við Fljótin, Siglufjörð og Ólafsfjörð og tengingu Siglufjarðar við byggðir Eyjafjarðar heldur nái áhrifasvæði framkvæmdarinnar a.m.k. til alls Norðurlands vestra.

Sjónræn áhrif og áhrif á jarðmyndanir og landslag

Í matsskýrslu þarf að leggja mat á verndargildi landslagsheilda á áhrifasvæði framkvæmdarinnar. Birta þarf myndir af gangamunnum og fyrirhuguðum frágangi við þá þannig að sjá megi hvernig þeir falli að umhverfi.

Áhrif á samgöngur

Framkvæmdin er m.a. fyrirhuguð í næsta nágrenni við þéttbýli en einnig í eyðifirðinum Héðinsfirði sem ekki er í vegasambandi.

Skipulagsstofnun telur að ítarlegri grein hefði átt að gera fyrir upplýsingum um samgöngur í matsáætlun sbr. grein 13. 3 í reglugerð nr. 671/2000 á grundvelli fyrirliggjandi gagna. Í matsskýrslu þarf að gera ítarlega grein fyrir m.a. umferð, umferðaröryggi, lokunardögum og hljóðstigi frá umferð. Skipulagsstofnun vill í þessu sambandi benda framkvæmdaraðila á að mögulegt er að hafa samráð við stofnunina meðan á vinnu við matsskýrslu stendur.

Hólmfríður Sigurðardóttir

Auður Andrésdóttir

Afrit :

Siglufjarðarkaupstaður, Ólafsfjarðarbær, Sveitarfélagið Skagafjörður, Byggðastofnun, Ferðamálaráð Íslands, Heilbrigðiseftirlit Norðurlands vestra, Heilbrigðiseftirlit Norðurlands eystra, Landgræðsla ríkisins, Náttúrufræðistofnun Íslands, Náttúruvernd ríkisins, veiðimálastjóri, Þjóðminjasafn Íslands og Sverrir Sveinsson veitustjóri Rarik Siglufirði f.h. íbúa á Siglufirði.